

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értéküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendő.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Aron**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**,
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Országos gyümölcs-kiállítás Budapesten. V. -- Felhívás Erdély t. szőlőtermelőihez. Mór ágyi István. -- Állataink téli takarmányozásánál mit kell tekintetbe vennünk? r. -- Figyelmeztetés a vér-tetű ügyében. Dr. Szaniszló Albert. -- Eladó árpa vetőmag. -- Előnyös-e a teheneket befogni? -- Uj naptárak. -- Egyveleg: Hogyan lehet eltartani a megfagyott burgundi répát? A tej megkékülése. -- Vidéki gazd. tudósítás: Cserhalom-táj. -- Üzleti heti szemle. -- Piaczi árak. Hirdetés.

Országos gyümölcs-kiállítás Budapesten.

V.

(Veress Ferencz jelentése.)

Midőn kertészeti szakosztályunk amaz okadatolt kéréssel folyamodott igazgató választmányunkhoz, mely szerint, tekintettel arra, hogy a Budapesten f. é. október 15—17-én tartandó kiállítás alkalmával egy országos gyümölcsészeti egyesület létrehozása is tervezve van, úgy a tárlat tanulmányozására, mint az esetleg tartandó gyűlésben való részvételre a szakosztály tagjai közül egy képviselő legyen felkérve, ki az egyesület költségén s annak érdekében fogna ott megjelenni és közreműködni, — a gyümölcsészeti terén való tájékozottságának és azon vágyódásának adta biztos jelét, hogy a gyümölcstenyésztést jelen körülményeinkhez képest még inkább fokozni óhajtja.

Igazgató választmányunk a kertészeti szakosztály iménti előterjesztését általános helyesléssel fogadta és az egyesület nevében rendezendő collectív kiállításra szükséges és a kinevezett bizottságtól fölmutatott tetemes költségbe is belenyugodott és e tette által nemcsak mezei gazdaságunk e szorosan kiegészítő részére, a gyümölcstenyésztés általánosítására már sokszor hozott áldozatait tetézte, hanem megmutatta azt is, hogy részt vesz minden olyan törekvésben, mely hazai közzgazdaságunk emelésére irányul!

Midőn igazgató választmányunk a Budapesten rendezendő gyümölcs stb kiállításra személyesítőjéül választatám meg: önkénytelenül meg kelle dobennem e felett, valjon az előmbé

tüzött nehéz föladatnak meg fogok-e felelhetni úgy, hogy szakértő küldőim igényeit csak némileg is ki tudnám elégíteni? Biztatva valék és a pályán megindultam Gamauf Vilmos és Ritter Gusztáv urak támogatásával, melyért ezuttal is fogadják őszintén nyilvánított hálámat.

Habár collectív kiállításunk rendezésére kinevezett végrehajtó bizottságunk a siker elérésére megfeszített erővel dolgozott is itthon: győzelmünk fölött nem csekély aggodalom szállott meg mindaddig, míg minden kiállító ki nem tárta gyümölcseit.

Midőn azonban gyümölcseivel minden egyes kiállító készen volt, győzelmünk fölött való kétségem eloszlott egészen, mert úgy tapasztaltam, hogy egyesületünk kiállítása vala az egyedüli, mely a kiállítás programjának teljesen megfelelt és emellett csinos rendezettségével, melyet Fleischmann és Weber kiállított exotikus növényeikkel nagyban előmozdítottak, ott pompázott a fölségesen épült redoute közepén. És mi győztünk! A legelső jutalmat: az egyesületi aranyérmet nyertük el, melyet a bíráló bizottság — és úgy szólván minden kiállító is — szives hozzánk simuló jó indulatával egyhangulag meg adott. Azt hiszem, hogy ez utóbbi becsesebb nekünk az elsőnél, mert arra nyujt reményt, hogy a kitüzött cél elérésére, a hazai gyümölcstenyésztés általánosítására, összetett erővel és erős akarattal működhetünk a jövőben!

Az én örömöm azonban még sem volt teljes, mert akaratom szerinti tanulmányozáshoz nem kezdettem, mellyel eddig szerzett tapasztalataimat gyarapíthattam volna. A redoute termeiben ugyszólván gyümölcs-chaos vala, ennélfogva rendszeres áttekintést, megfigyelést s az erdélyrészi gyümölcseinkkel való összehasonlítást tennem teljes lehetetlen volt! A tenger-sokaságu és gyönyörű szép gyümölcs között három nap alatt ugyan ki igazodhatott volna el, midőn nemhogy osztályozva lettek volna, vagy legalább a körtefélék az almák-

től elválasztva, hanem még a hazai megszámlálhatatlan fajok sem voltak külön kiállítva! Ha csak ezt tették volna a kiállítók, mennyivel könnyebb lett volna a megfigyelés és áttekintés, de legjobb akarattuk mellett még így sem járhattak el, mert gyümölcsök túlnyomó részét nem is ismerik! Ha az orsz. gazd. Egyesület igazgató választmánya a végrehajtó bizottság mellett a gyümölcsök meghatározására és osztályozására külön szakértő bizottságot nevez is ki: igen valószínű, hogy az anyaghalmaz fölülte nagy sokasága s az idő rövidsége miatt ez sem érte volna el a kívánt célt. Az ide irányuló hasznos törekvésnek elérésére hetekig tartó és megfeszített erő kívántatott volna s ezt nem annyira a kötelesség szokta bennünk kifejteni, hanem a velünk született hajlam és a magasztos ügy iránt való odaadó lelkesedés! És vannak olyan férfiak a központon, kik országuk összes mezei gazdáinak a gyümölcstenyésztés hasznossága iránt való roppant nagy érdeklőséget látva, abban kézzel foghatólag hebizonyosodva, sorakozni fognak azok körül, kik azt a nemes törekvést igyekeznek kivinni, hogy hazánk fölvirágzása ez uton is nemcsak előmozdítottassék, hanem teljesen céljához is segítessék!

A központnak, az országos gazdasági egyesületnek, a f. é. október 15—17-én rendezett gyümölcs-kiállításával egyelőre nem is lehetett más célja, mint megtudni azt: vajjon a gyümölcstenyésztés iránt való érdeklődés mekkora az országban, hogy azután jövőre e szerint munkálkodhassék. És hogy ebbeli óhajta mily rendkívül nagy mértékben teljesült, arról örömet sugárzó arccal győződhetünk meg mindaján. Láttuk azt is, hogy a kezdőkre az ernyedetlenül működőkre mind a központon, mind a vidéken nagy teendő vár és pedig sürgősen vár azért, hogy a már nemesen fölízgult gyümölcstenyésztő gazdák a kiállítás által kijelölt uton mind nagyobb buzgalommal haladhasanak előre, míg nem a kívánt célt elérve látják. Ez a bevallott cél pedig nem lehet más, mint hogy a már létező gyümölcs-telepekben a helyi körülményeknek minden tekintetben legmegfelelőbb nemes fajok nevei tisztázattván, azok lehető legnagyobb mérvben addig terjesztessenek, míg mindenütt a kívánt jó eredménnyel tenyésznek.

Az említett főcélzt kiegészíti továbbá az a nemes törekvés, hogy ne csak az eddigi gyümölcs-telepek rendszeresítve gyarapíttassanak, hanem az olyan helyiségek is gyümölcsfákkal ültettessenek be, melyek eddig birtokosaiknak talán még a rájuk rótt adót sem jövedelmezik! Ez a törekvés nem ábrándkép, — csak akaraterő kell hozzá s teljesülhet, mert vannak fajok, melyek kötött vagy homokos, laza földben is sikerrel tenyésznek és pedig kötött földben vaczkor és vadalma alanyon, homokos laza földben Szent-Iván alma és birs alanyon. Az első talaj azonban $\frac{1}{4}$ életműves korhanyával és $\frac{3}{4}$ homokkal, a második pedig $\frac{1}{4}$ életműves korhanyával és $\frac{3}{4}$ rész bárminemű kötött földdel trágyázandó. És végül azt a célt kell elérniök, hogy gyümölcs-terményeik elárusítására mind itt benn, mind a külföldön piac biztosít-

tassék, mert e nélkül előre haladniok nem lehet. Ez eszmék megvalósítására az országos m. gazd. egyesület védszárnyai alatt és kebelében egy három osztályból álló „Országos gyümölcsészeti szakosztály“ alakulásában lelki szemeimmel látom az utat megnyitva. E három osztály elseje „az ország legjelesebb szakférfiaiból alakítottván, a vidékenként legtöbb sikerrel tenyészhető fajokat állapítsa meg, — második osztálya az ország különböző vidékein lakó legtekintélyesebb és legbefolyásosabb ügybarátokból alakulván, a gyümölcstenyésztésnek minél nagyobb terjedelmet és népszerűséget szerezni iparkodjék, — harmadik osztálya pedig a gyümölcs értékesítésére vonatkozó kérdések- és teendőkkel foglalkozzék.“ De e három osztály működése csak akkor lehetne teljesen tökéletes, ha a központon Budapesten egy — csak minta gyümölcsökből rendezett — permanens kiállítás szerveztetnék, mely egyszermind áru csarnok lenne. Ez az intézmény adna a három osztály működésének egyöntetűséget, ide koncentráltnék a vidéken élő második osztály munkás ereje; ide küldendő be minden gazda kétes nevű gyümölcseit a meghatározásra és minta gyümölcsait is ama fajokból, melyeket nagyban tenyésztvén, benn vagy künn elárusítani lenne hivatása a harmadik osztálynak. Itt tartaná a központon levő szakértő első osztály gyűléseit a beküldött névtelen vagy hibás nevű gyümölcsök meghatározására. S mint-hogy ez intézmény állandó volna nemcsak az őszi és téli gyümölcsök tanulmányoztatván, határozatának meg, hanem — mely eddig legkevesebb figyelemben részesülhetett — a nyári gyümölcsök is, melyek pedig mind aszaltványokra, mind pedig szesz stb. főzésekre legalkalmasabbak.

Ime az imént előadottak csaknem szóról-szóra ugyanazok, melyeket a tavali 1880-ik évi október végén rendezett gyümölcs stb. kiállításunk után arra visszafilantva irtam és javaslatba hoztam, melyet saját igazgató választmányunk elfogadván, részben életbe is léptetett. Ezen ismétlésbe bocsátkozásomnak oka az, hogy a budapesti gyümölcs stb. kiállításán is azokat a tapasztalatokat valék kénytelen tenni, melyeket a miénken tettem tavaly, azaz ott is, mint nálunk még a legbeesesebb fajok néhányának nove is össze van tévesztve; a közönséges fajok pedig talán még zavartabbak, mint nálunk; — ezen hibák kiigazítására, a gyümölcstenyésztés előmozdítására, tehát általánosítására hoztam föl a központ részére az imént említett javaslatot, mely nálunk már némileg életbe is lépven, a célhoz vezető uton járunk, de melynek alapját a központnak, Budapestnek, még ezután kell megfektetnie! — — —

Felhívás Erdélyi szőlőtermelőihez!

A nagyméltósága földmívelési ministerium belátván Erdély borászata s gyümölcsészetének jelentőségét és a közjólétre nézve kiváló fontosságát, ismervén egyuttal a haladás e téren még el nem ért számos kívánalmait s az ezt nálunk gátló akadályokat időszertűnk tartotta ezen gazdasági ágak fejlesztése

szempontjából, Erdélyben is egy oly intézetet életbe léptetni, hol ezen gazdasági szakok taníttatván: a szőlészet, borászat és gyümölcsészetben jártas egyének neveltessenek, kik a jövőben hivatva leendnek ismereteiket ezen gazdasági ágak terjesztése és fejlesztése körül úgy saját, mint mások javára felhasználni.

Ily szempontból állította, illetőleg nyitotta meg 1881. január hó 8-án a nagy-enyedi vinczellér-képezdét, a melyben ez év folytán már is 8 tanuló részint magánköltészen, részint mások nemes segélyével végezte az első évi tanfolyamot.

Hogy e képezde általában véve, különösen pedig Erdélyre nézve, mily szükséges, a jövőre nézve mily üdvös hatással biztat, azt Erdély szőlő- és gyümölcsstermelésre kitünőnek bizonyult s talajviszonya, nem kellőleg méltányolt — mondhatjuk nagyobb részét elhanyagolt — szőlőmívelése és borkezelése, szakavatott munkás kezek hiánya stb. úgyhiszem eléggé okadatolják.

De ha ezen intézményt társadalmi szempontból tekintjük is, beláthatjuk ennek hézagpótló szükségességét.

A mai korban ugyanis sajnosan azt tapasztalhatni, hogy nálunk napról-napra fogyanak a munkás kezek és szaporodnak az urat játszani akaró dologtalan proletárok.

Ezen socialis életünk jövőjére kellemetlen kilátást nyújtó körülményt mi minden idezi elő, itt bőven fejtegetni nincs szándékom; de úgy hiszem nem csalódom, ha azon nézetnek adok kifejezést, miszerint ezt nagy mértékben elősegíti azon körülmény, hogy társadalmi életünkben még kevés olyan intézményekkel bírunk, melyek a proletarizmusnak gátat vessenek.

Több évi tapasztalatom folytán állíthatom, hogy a vinczellér-képezdek egyéb hivatásuk mellett a proletarizmus ellen is hasznos intézménynek tekinthetők, a mennyiben míg egy részt rövid pályafutás mellett tisztességes jövőt biztosít a túlterhelés miatt szellemi pályákra lépni nem merőnek vagy nem lehetőnek, másrészt menedéket nyújt azoknak, kik szegénységük és gyengébb tehetségük vagy egyéb okok miatt ezen pályáktól időnként leszorulnak.

Igaz ugyan, hogy az intézet főcélja az volna, hogy a szőlős-gazdák, szőlőtulajdonosok fiainak adjon oktatást s oda hasson, hogy a jövő generáció kivetkőzve elavult szokásaikból a haladás útjára térjen. Ezen cél azonban úgy látszik hogy itt, ép úgy, mint az a földmives iskolánál is tapasztalható, — nálunk, sajnos, tán még sokára csak jámbor óhajtság marad, ha csak szőlős-gazdáink saját javukat fontolóra véve, élesebb látásban földmives gazdáinkat felül nem mulják s kezdeményezés tekintetében ezeket meg nem szegényítik.

Az előre bocsátottakat fontolóra véve, remélem, hogy minden közérdeket előremozdítani törekedő jó hazafi pártolni fogja eme kulturális és socialis viszonyaink javítását s előmozdítását célzó intézményt annyival is inkább, mert ezen intézet felállításánál egyesek hazafias áldozatkészségének is tér nyitott, a mennyiben az intézeti növendékek anyagi szükségletekkel ellátása ettől lett függővé téve.

Igaz ugyan, hogy Erdélynek nincsenek sok oly nagy szőlő-birtokosai, kik csupán szőlészet és borászat terén képesek

lennének egy egyént állandóul foglalkoztatni: de igen is sokan vannak oly kisebb szőlőbirtokosok, kik egy vinczellér-képezdészt (még hajlékony és fogékony ifjút) a gazdaság terén is kezűkhöz tanítva és szoktatva igen jól alkalmazhatnának.

Nemkülönben ajánlom a t. kisebb szőlőtulajdonosoknak becses figyelmébe az e téren társulást olyformán pl., hogy ketten-hárman közeli szőlős szomszédok egyesülvén, egy már idősebb, lehetőleg a katonaságtól ment, vagy annak már eleget tett, irni és olvasni tudó, jóerkölcsű egyént a vinczellér-képezdén csekély költség mellett (ingyen lakást az intézetben 20 egyén nyerhet s így csak élelmezésről kell gondoskodni) kitaníttatnának, kivél (az illető szerződésileg lekötölvén) azután szőlőiket bizonyos előre meghatározandó éveken át és összegért szakmájában megmunkálhatnák.

Vagy pedig szőlőiket napszámosok által dolgoztatván, az illetőre a napszámosok beszerzését és a munka felügyeletét bízván, őt mint szakmájában jártas, értelmes és megbízható vinczellért alkalmazhatnák.

Magától értetődik, hogy az illető a tulajdonosok borainak kezelését magára vállalná és teljesítené.

Hogy kisebb úri szőlős-gazdákra nézve mily előnyös lenne az ilyen társulás, azt azon szőlőtulajdonosok, kik mint alóltirt gyermekkorától fogva ismeri és tapasztalta az ugynevezett szőlőmunkákban megöszült vinczellérekkel bajlódást, ki nek alkalmá volt ezek gyakori tudatlansága, ügyetlensége, ferde felfogásaik, megbízhatatlanságuk és számos megrögzött tulajdonságuk és szokásaikkal stbvel vesződni, azok befogják látni azt, hogy a mai kor igényeinek ezek már nem felelhetnek meg és bizonyára pártolni fogják a fent érintett egyesülést, hogy ez utón maguknak egy egyént neveljenek, ki a gyakorlati munkákat szakavatottan és ügyesen keresztül vinni s elhanyagolt szőlészet s borászatukat a haladás kívánalmai szerint kezelvén, lehetőleg hasznos jövedelmi forrássá tenni képes legyen.

Ily alapon nyugólag remélem, hogy a társulás idővel még tágabb kört is nyerend s ki fog terjedni (mint ez már a gazdaság terén szintén honos) a rendszeres szőlő- és borkezelésnél szükséges s czélszerű eszközök u. m. sajtók, darálók, bogyzók, erjesztő, fejtő s derítő eszközök és anyag beszerzésére is, mert lesz ki azokat kellőleg kezelni és használni tudja s így lassan-lassan elérünk azon célhoz, melyet az e téren haladás és mivelődés maga elé tűzött, a melytől ma az egyes államok borászati jövője, borainak kellendősége s ezzel a borászkozónységnek jó léte van függővé téve.

Más államoknak szerencsétlensége szülte borászati és szőlészeti haladásunkra a legkedvezőbb időpontot és ha valaha borászatunk jövőjét megalapíthatjuk, úgy az bizonyára most van kilátásba helyezve, mert míg más országok virágzó borászatát napról-napra nagyobb mérvben teszi tönkre a phylloxera, addig mi, hála a gondviselésnek és hegyeink környezte szerencsés helyzetünknek, tőle ma még mentek vagyunk és folytonos elővigyázat és a kellő rendszabályok szigorú megtartásával továbbra is mentek lehetünk.

Tehát csak rajtunk áll, hogy eme kedvező időt felhasználva szőlészetiünket és borászatunkat fejlesszük és borainknak

jó árt, kelendőséget, állandó hírnevet szerezzünk és ezzel közjólétünket biztosítsuk.

Hogy azonban ezt minél előbb elérhessük, szükséges, hogy a társulás eszméjétől áthatra egyesült erővel működjünk szőlőszetünk és borászatunk fejlesztésére!

Nagy-Enyed.

Mórógyi István,
viuczellér-képezdei igazgató tanár.

Allataink téli takarmányozásánál mit kell tekintetbe vennünk ?

A gazdasági üzletből eredő haszonnak oroszlány részét az istálló kell, hogy adja. Ezen nézetben van mai nap minden belátással bíró gazda — és jogosan. Erőteljes talaj és okszerű művelés mellett ugyan a gabonatermelés is jövedelmez. A kereskedelmi növények is, ha a talajt, égaljt és a kereskedelmi viszonyokat helyesen tudjuk kihasználni, szép jövedelmet adnak; azonban dacára ennek, gazdasági üzletünk jövedelmének sulypontja az állattenyésztésen és állattartáson nyugszik. De nem minden állattenyésztés és állattartás jövedelmez. Az első csak akkor, ha a czélok megfelelő állatok tenyésztetnek. Az utóbbi csak akkor, ha a takarmányozás a tartás czéljának tökéletesen megfelel és egyuttal a lehető legolcsóbb is. A helyes takarmányozásnak ezen feladata minden gazdára nézve fontos. Szerencsés megoldásához azonban az egyes állatnemeknek és az állattartás táplálkozási szükségleteinek, az egyes takarmányanyagoknak s azok tulajdonainak ismerete szükséges; de e szükségleteknek megfelelni s a gazdaságunkban rendelkezésünkre álló takarmányokat helyesen beosztani tudni kell, melyekhez más beszerezhető erőtakarmány is gyakran haszonnal hozzáadható.

Honunkban még nem sok gazdát találunk, a ki ezen feladatnak megfelelni törekedne. De fájdalom annál több gazda van és leginkább a közép és kis birtokosok közt, a kik a helyesen kimért és egész éven át folytatott egyenlő takarmányozásnak szükségességét be nem látják. Bőség idejében bőven takarmányoznak, néha tulságosan, így p. o. nyárban a tiszta lóheret, luczernát, bükkönyt stb. míg mérsékelt mennyiségű szalmának hozzá keverése által nem csak az utóbbi volna jól értékesíthető, de a lóhernek egy részét a téli időszakra lehetne megtakarítani; a tél kezdetén úgy neki esnek a szénának, mint ha sem vége, sem hossza nem volna. Míg nyárban a tiszta lóher és luczernában olyan takarmányt adunk az állatoknak, mely fehérnyében gazdag, addig télen s különösen annak második felében a mindennapi takarmány többnyire igen sok szalmából áll, mely az állat gyomrát ugyan megtölti s jólakásnak érzését szüli, de kevés tápanyagot tartalmaz. A különböző répanemek és burgonya, melyek rendesen a szalmához póttakarmányul adatnak, ugyan egészséges és izletes takarmányt képeznek, de fehérnyében épen oly szegények, mint a kalászosok szalmája.

Ennek következménye az, hogy az állatoktól várt haszon apad, a tehenek rosszabbul tejelnek, miut az előtt, a növendékmárha fejlődésében hátra marad. Tavasszal különösen rosszul áll a dolog; a széna, szalma és répa készlete fogyatékán van,

szénát venni nem akarunk, a luczerna pedig a zord idő miatt bár hogy lessük is, nőni nem akar.

Ezen időtáiban a szokott napi takarmány adagokat szűkebbre szabjuk; az állatok már nem egészen jól laknak, nyugtalankodnak, megsoványodnak, zsirjuk mely jobb idők képződménye, a szükséges testi meleg előállítására elfogyasztatik s haszonról szó sincsen. A zöld takarmánnyal etetés megkezdésével az állatok ismét feljavulnak ugyan, de sok idő kívántatik arra, hogy a régi állapotra hozassanak; mennyi takarmány fogy el, melynek csak egy kis része maga idejében alkalmazva a kár elkerülésére elégséges lehetett volna? Legjobban megkívánjuk ezt a fiatal állatok egy éves korukig, mert ezeknél az elégtelen takarmányozásnak következménye későbbi jótartás mellett sem háriható el egészen.

A ki állataiból a legnagyobb évi jövedelmet elérni s takarmányneimet a legjobban értékesíteni akarja, az különösen kettőt tartson szeme előtt. Egyszer törekedjen arra, hogy a napi takarmányadagok úgy legyenek összeállítva, hogy az állat ne csak jól lakjék, hanem vérkeringésébe újból annyi tápot vegyen fel, hogy a kívánt czélnak megfelelőhessen. Másodszor az egész éven át lehetőleg egyenlő takarmányozásra fordítsa figyelmét. Minden változtatás a takarmányzásnál kárral jár; azért a menyire lehet kerülendő, ha pedig elkerülhetlen, akkor az átmenettel lassu legyen.

Ezen igazságnak beismerése oka volt annak, hogy külföldön sok gazda a zöld takarmányozással felhagyott, minden takarmányát szárítja s állatait egész éven át egyenlően takarmányozza. Ha azonban a zöld takarmány etetését bár mely indoknál fogva fejtartani akarjuk, még is iparkodnunk kell legalább a tél folyamán lehetőleg egyenlő takarmányozást betartani. Hogy ezt megtehessük, szükséges tudnunk, hogy az egész takarmányozási időszakra milyen takarmánynevek állanak rendelkezésünkre; kell hogy széna, sarju, lóher, luczerna, szalma, répa, törek, polyva és a feletetni szándékolt szemes takarmánykészletünket számba vegyük. Ekkor a téli takarmányozás időtartama meghatározandó. Feltéve, hogy május 15-én a zöld takarmány etetését megkezdhetnénk s november 1-én száraz takarmányt kezdenénk etetni, ugy a téli takarmányozás időtartama 200 nap volna. Ezen számmal az egyes takarmánynevek mázsaszámát elosztva, megtudjuk, hogy mindegyikéből egy napra mennyi esik. Így azután kiszámítható, hogy a széna, lóher, árpa és zabszalmából stb. mennyi esik egy kinőt vagy számos állatra. Ha ezen számításból az tüntet ki, hogy ezen szálas takarmányból egy napra és egy állatra nem esik annyi, hogy az jól lakhasson, akkor vagy a marhaállományt apasztani vagy takarmányt venni szükséges. Ellenben ha a szálas takarmány — mint a takarmányozás alapja — elégséges, akkor másod sorban arról van szó, hogy az állatok nem csak elegendőleg, de bőven is takarmányoztassanak, más szavakkal élve, hogy az össztakarmányban sok termelő takarmány foglaltassék, mert mentől több termelő takarmányt tartalmaz az össztakarmány, annál jobban értékesül.

Ha szarvasmarháink és juhaink takarmánya csak szénából állana, akkor másról nem kellene gondoskodnunk, mint

hogy az állatok jól lakva legyenek, mert a jó széna, mint terméshozaminták takarmány az állatok teljes táplálkozására elégséges. De szénán kívül még sok szalmát, répát és más takarmánynemet takarmányozunk, melyek vegyi összetételükben, emészthetőségükben, száraz alkrész tartalmukban stb. a szénától igen különböznek. Hogy tehát ezen különböző takarmánynemekből összeállított napi adag oly tápláló legyen, mint a széna, ezen összeállítás tökéletesen kiszámítva és mérve kell hogy legyen.

Képzelnék magunknak egy fejős tehenet, melynek élő súlya 1000 font s adjuk annak naponként 30 font közepes szénát, akkor ezen takarmányban kap:

Száraz alkrész.	Fehérnyét.	Szénvizegyeket.	Zsirt.
21,71	2,81	12,09	0,69

Ha már most a 30 font széna helyett adnánk 15 font szénát, 10 font szalmát és 35 font takarmányröpát, akkor az összetétel a következő volna.

	Száraz alkrész.	Fehérnye.	Szénvizegyek.	Zsirt.
15 font széna	12,86	1,43	6,06	0,36
10 „ szalma	8,57	0,40	3,56	0,20
35 „ répa	4,20	0,39	3,19	0,04
Összesen	25,63	2,22	12,81	0,60

Ezen összeállítást az előbbinivel összeegyeztetve, látjuk, hogy a száraz alkrész elégséges ugyan, a szénvizegyek tartalma még nagyobb, de fehérnye és zsirban szegényebb; de a mellett tekintetbe veendő az is, hogy az emészthető anyagok mennyisége az utóbbi összeállításban még kedvezőtlenebb, mert míg a széna fehérnye anyagaiból 57% emészthető, addig a zabszalma fehérnye anyagából csak 38% emészthető. Hogy tehát a napi adag fehérnye és zsirtartalmát emeljük a nélkül, hogy annak száraz alkrész tartalmát emelnénk, kipótoljuk azt az egy néhány fontot azon takarmánynemek egyikéből, melyek fehérnyében gazdagabbak és „erőtakarmány“ nevén ismeretesek, p. o. repcepegődacs. A fentebbi takarmányadagot 2 font repcepegődacsával megtoldva, kapjuk a következő összeállítást:

	Száraz alkrész.	Fehérnye.	Szénvizegyek.	Zsirt.
2 font repce-	25,63	2,22	12,80	0,60
pegődacs	1,77	0,30	0,59	0,78
Összesen	27,40	2,85	13,39	1,38

Ez által a takarmányozás helyes lesz s a tejelés is kielégítő leendő. Az erő-takarmány beszerzésére fordított költség bőven megtérül azon termelvény többletéből és az értékesebb trágyából, mellyel szemben a másik erőtakarmány nélküli takarmányból nyertünk volna. Ezen fentebbi példában felhozott erő-takarmányon kívül még számos másféle erő-takarmány is létezik, p. o. gabona és hüvelyesek daraja, korpa, malátacsira, stb. A takarmánynemek vegyi összetételét mutató táblák majd minden gazdasági naptárban megtalálhatók; utasítás van ezekben adva a kiszámítás módjára nézve is. Azonkívül azonban, hogy alkalmas-e egyik vagy másik erő-takarmány, tekintetbe veendő annak ára is.

Az eddig elmondottakat összegezve, az jön ki, hogy a takarmányozás nálunk téiben egészben véve fehérnyében és zsir-

ban szegény; más szavakkal nálunk még igen kevés erő-takarmány van alkalmazva, ennek következménye az, hogy a termelés és evvel egyuttal az állattenyésztésből várt hozam nem oly magas, a milyen lehetne. Egy más épen oly fontos következménye a trágyának kisebb ereje, mi által a talajnak termő képessége is kisebb. Szokott takarmányozásunknak általános hátránya az is, hogy mennyisége és jósága tekintetében nem mindég egyenlő; azért a takarmánynemek helyes összeállításának ismerete és sem igen bő, sem igen szegény napi adagok megállapítása legyen jelszavunk.

r.

Figyelmeztetés a vér-tetű ügyében.

Az „Erdélyi Gazda“ 1881. jun. 21-én kelt 25. számában egy tölem megjelent cikkben az van mondva a vér-tetűről (Schizonevra lanigera, Blutlaus), hogy ez ideig hazánkban biztosan megállapított esetet nem ismerek.

Ez idő óta jelent meg a Gyümölcsfák ellen-ségeiről cikk Linhart Györgytől a Gyümölcsészeti és kertészeti füzetek 1881. szept. hó 1. X. füzetében. E cikkben a vértetűnek honunkban előfordulása foglaltatik. A leírás oly módorú, hogy az kizárja a kétséget.

E szerint ma már úgy kell vennünk a dolgot, hogy a vér-tetű hazánkban csakugyan megtaláltatott. Ez eset ugyan még csak egy, úgy hiszem azonban, hogy ha gyümölcsstermelőink jól átkutatnák telepeiket, az sülné ki, hogy biz az már több helyen is tanyát ütött hazánkban.

Ajánlom az erdélyrészi gyümölcsstermelőknek figyelmökbe az említett cikket; ajánlom különösen, hogy törekedjenek mielőbb leírások, ábrák és praeparatumok után megismerkedni ezen rovarral, mert ez az almatermelésnek legveszélyesebb ellensége.

Dr. Szaniszló Albert.

Eladó árpa vetőmagot

illetőleg a földmívelési ministerium 34,360. sz. a. a következő köriratot intézte valamennyi gazdasági egylethez:

Múlt évi 41,273. sz. alatt kelt leiratomban figyelmeztettem az egyesületet a Heves megyei gazdasági egylet elnökének, visontai Kovách Lászlónak azon eljárására, mely által jeles minőségű, maláta készítésre alkalmas és a piaci áránál magasabb áron értékesíthető, árpa termelhető.

Mint idézett leiratomban is megjegyeztem az eljárás alapját az Angliából időközönként importált jeles árpa által eszközölt megújítás képezi.

A jeles minőségű árpavetőmag terjesztéséhez részemről is járulni kívánván, ugyanakkor intézkedtem az iránt, hogy a gazdasági tanintézetek telepein eredeti angol árpa vettessék, hogy ennek termése aztán vetőmag gyanánt a gazdaközönségnek mérsékelt áron átengedessék.

Ez eljárást évről-évre ismételni szándékozván, értesitem az egyesületet, hogy a tavaly beszerzett eredeti mag idei termé-

sét a gazdaközönségnek száz kilogrammonként nyolcz forintnyi áron rendelkezésére bocsátom.

Felhivom az egyesületet, hogy a gazdaközönségnek tudomására hozza, miszerint az alább felsorolt árpa-vetőmag részek az említett árért az illető gazdasági tanintézetekhez intézendő megkeresés útján kaphatók:

Angol chevalier árpa ára száz kilogrammonként 8 forint.

Magyaróvári akadémiánál	50 htl.
Kassai tanintézetnél	25 „
Keszthelyi tanintézetnél	55 „
Kolos-monostori tanintézetnél	50 „
Liptóújvári földmives iskolánál	30 „

Ezenkívül a kolos-monostori gazdasági tanintézetnél ugyanazon áron kapható:

Angol Oakshott árpa	7½ htl.
és Primadonna árpa	30 „

A megkeresések sorrend szerint fogván elintéztetni, a gazdaközönség figyelemzetendő, hogy megrendeléseit mielőbb tegye meg.

Azon szempontból, hogy e vetőmagban minél többen részesülhessenek, a gazdasági intézetek igazgatóságai utasítottak, hogy egy-egy gazdának legfeljebb két métermázsát szolgáltatásnak ki.

Budapest, 1881. évi október hó 20-án.

Báró Kemény Gábor, s. k.

Előnyös e a teheneket befogni?

Egy gazdász, a ki gyakran szokott kísérleteket tenni, kiválasztott nyolcz egyenlő koru fejős tehenet s mialatt egyenlően etette, négyet közülök befogott és dolgoztatott, négyet pedig az istállóban hagyott. Ez utóbbiak egy hónap alatt

480 liter tejet

a befogottak 449 „ „

adtak, tehát 32 literrel kevesebbet.

A henyélő tehenek súlya ezen idő alatt 17 kilogrammal gyarapodott, a dolgozó teheneké ellenben 4.5 kilóval fogyott. Ha most számításba vesszük a tejet, literjért 6 krajczárba véve, úgy a 31 liter tesz 1 frt 86 krt

a 22.5 kiló hushiánylat pedig à 40 kr 9 „ — „

s e szerint az egész veszteség 10 „ 86 „

Ha most 20 munkanapot vesszünk számításba, azt találjuk, hogy a gazdának naponként 3 krajczárjába kerül a tehenek munkája. Ezen már magában véve csekély összeget csökkenti még azon körülmény, hogy a dolgozó tehenek sokkal jobb tejet adtak, mint a henyélők. Meg kell azonban jegyezni, hogy a teheneket csak mérsékelten szabad munkára használni s legfeljebb fél napig; hosszabb és nehéz igavonás következtében rövid idő alatt egészen elvesztik tejüket, s husuk is fogy.

(F. G.)

Uj naptárak.

Közhasznú erdélyi képesnapár 1882-re. XXII. évfolyam, Kolozsvárt, Stein János; ára 30 kr.

E kedvelt naptár bő tartalommal jelent meg, a tulajdonképeni naptár rész után a szépirodalmi következik u. m.: II. Rákóczy Ferencz Rákoczy Rodostóban. A kendi-lónai körösfű. Az erdő királynője. A lengyel fogoly. Egy részeg ember története. Az ég. Nem jó veszekedni. A gazdaság köréből. Hasznos tudnivaló. Házi tanácsadó. Jeles mondások. Adomák és mesék. A vásárok jegyzéke; betűrendben és hónapok szerint. Hirdetmények. —

Irodai fali 1882-re Kolozsvárt, Stein Jánosnál, ára 20 kr.

A naptári részen kívül a bélyegfokozatot és az erdélyi országrész közigazgatási felosztását tartalmazván, irodák és üzletek számára nagyon ajánlható.

EGYVELEG.

— Hogyan lehet legjobban eltartani a megfagyott burgundi répát? E tárgyra vonatkozólag dr. Kühn a hallei gazdasági főiskola igazgatója a Fühling-féle gazdasági lapban a következő eljárást ajánlja: A megfagyott burgundi répát besavanyítva lehet legjobban eltartani, de a minnek azonnal a kiszedés után kell történni. Mi czélból a répát kiszedve, meg kell tisztítani s répavágón összevágva szecskaival és rétegezve a gödrökbe betaposni. A répát legjobb megfagyott állapotban feldolgozni. Ha a földben marad a répa, a fagy után kimegy ugyan abból a fagy, ha enyhe idő áll be, de az ily répát rendes módon eltartani többet nem lehet, mert az rothadásba megy át. Ha a tisztításnál azt látjuk, hogy a répák feje puhulni kezd, a mi a rothadásnak a jele, a megpuhult részt el kell távolítani. A répát összevágva s elterítgetve m. e. 15 centimeter vastagságu rétegekben kell betaposatni, mire azután arra egy 4—5 centimeter vastagságu (összetaposott állapotban) szecska réteg jön s erre újra egy réteg répa felváltva mindannyiszor egy-egy szecska réteggel. Szecska helyett polyvát is lehet használni e czélra. Az aránylag vastag szecska vagy polyvaréteg azon czélból hasznos, hogy a répának megsavanyodó levét magába szívja, felveszi. Sőt nem szükséges okvetlenül használni a betaposásnál, de lehet úgy 60—80 grammot egy mázsa répára azt is venni. A gödrök aztán ha megteltek épen úgy lesznek kezelve s befödve, miként a zöld kukoriczászár besavanyításnál szoktak eljárni. — Az így besavanyított répa igen jól eláll és a mint dr. Kühn arról 1878-ban saját tapasztalata után meggyőződött, igen jó takarmányt képez az a tehenek számára. Még megjegyzendőnek tartjuk, hogy minden köbláb gödör 60 font répát képes befogadni. Ez alapon tehát előre meg lehet állapítani az ásandó gödrök nagyságát. Miként gróf Lippe írja, az ily betaposott répa, 8—14 nap alatt bizonyos, tej és eczetsav illat által jellegzett erjedésen megy át, tehát ezen időn túl már etetni lehet azt kezdeni. Azonban felemlíti, hogy valahányszor csak a gödörből egy-egy etetésre való mennyiséget kiveszünk, a levegő szabad behatását a gödörbe egy réteg polyva vagy szecskanak a megkezdett takarmányra való borítása s reátoposása által lehetőleg akadályozzuk meg. Miután az őszi mezei munkák nagy mérvű feltorlódása miatt gyakran meg-

esik nálunk is, hogy a répa egy részét vagy a földben, vagy még kupacokban künn a mezőn éri a fagy, jó lesz ezen eljárást jegyzékbe venni.

(F. É.)

— A tej megkékülése Rohde A. szerint az állatok emésztési zavara által idéztetik elő és pedig meghülés, gyors légmérséklet-változás és légvonat által. Az emésztés zavara alatt kiválasztott rendellenes tej bizonyos élesztő anyagot tartalmaz, mely a sajtanyagot megtámadja, és az ekként megtámadott sajtanyag, ha a légkör élenyével érintkezésbe jő, kék színt nyer. E kék szín először is a tejfől felszínén jelentkezik és pedig annál erősebben, minél inkább elterjednek a tejfőlben az illó kóroanyagok, mely azután, ha a tej ragályozásra alkalmas, hosszabb állás után és nyomott levegőben lefelé is terjed, úgy hogy gyakran az egész tej is megkékül. Ha a takarmányozás megváltoztatik és ennek folytán az emésztési zavar elháríttatik, akkor a baj eredete is meg lett szüntetve. A korai leförlözése a tejnek e javító módszert tetemesen elősegítene, csak hogy igen bajos az embereket arra rábírní; ezek már megszokták a tejfölt csak 3—4 nap után szedni le, mert akkor azt hiszik, hogy több tejfölt nyernek; de azonkívül sajtot is akarnak készíteni, és ezt csakis aludt tejből készítik, mert az oltó előttük ismeretlen. A Mosel mellett a tej fejtés után cserépedénybe öntetik s miután 10 óráig állott, kezdik melegíteni addig, míg közel nem jó a forráshoz; azután még 24—48 óráig szekrénybe állítják s aztán leförlözik; az ilyen tejfölből készült vaj tovább tartható el és jobb, mint a mely nem forrásba hozott tejfölből készül és egyuttal a sajtanyag megromlása megakadályoztatik, mert ilyen tejfölon kék foltok nincsenek.

(G. É.)

VIDÉKI GAZDASÁGI TUDÓSÍTÁS.

Cserhalomtáj, 1881. novemb. 5.

Három heti folytonos esőzés után tegnap éjjel kiderült, keményen megfagyott. Havasainkat vastag hó réteg borítja s így a mezei gazda munkássága szünetel. Pedig még sok vetni való lett volna. Szőlőink metszetlen — fedetlenek. Általán véve ez esztendő a silányabbak közé tartozik. Ősz vetéseink a virágzaskor törtent esőzések miatt nem termékenyülhettek, sőt feltettek gyommal, innen nem eresztettek kalangyáink és a mit igen: az is gazos. Korán kaszált szénáink esőbe rosszul száradtak, a későbbi kaszálások körésok. Szerencsénk van a sarjuval. Málé vetéseink szintén jóval közepesen alóli termést adtak. Borunk nagyon csekély s az is rossz termett. Ez év a méhészetre is gyenge volt. Nagy baj a disznóhizlalás tők és makk hiányában. Szerencse, hogy ember és házi állataink egészsége állandóan jó volt.

Vályi Gyula.

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1881. november 6-ától november 12-éig.

Buza lanyha üzlet, forgalom 60,000 metermázsa, ár 12.10 frt.

Rozs gyenge üzlet, forgalom 15,000 metermázsa, ár 8.85 frt.

Árpa lanyha üzlet, forgalom 7000 metermázsa, ár: takarmányárpa 7.55 frt, seres árpa 9.50 frt.

Zab szilárd üzlet, forgalom 6000 metermázsa, ár 7 frt 70 kr.

Törökbuza szilárd üzlet, forgalom 15,000 metermázsa ár 6.75 frt.

Gyapju. A lefolyt vásár hetében nyomott irányzat mellett mintegy 5000 mm. különféle gyapju lett eladva, mint-hogy azonban még sok vevő van jelen a vásári piacon, remélhető, hogy még némi részben üzlet létre fog jönni.

Gyárilag mosott gyapju mintegy 25,500 kilogramm 1.80 — 2.85 frtjával kilogrammonként belföldi számlára adatott el.

G a b o n a - á r a k :

minimum és maximum: Budapest nov. 12. | Bécs nov. 12.

Buza	11.00—12.65 frt	12.00—13.40 frt
Rozs	8.60— 9.10 frt	9.40—10.10 frt
Árpa, takarmány	7.30— 7.60 frt	7.50— 8.00 frt
Árpa, szeszfőzésre	8.00— 8.50 frt	8.75— 9.75 frt
Árpa, seres	9.40—10.40 frt	9.75—10.75 frt
Zab	7.30— 8.40 frt	8.20— 8.60 frt
Törökbuza	6.90— 7.20 frt	7.35— 8.00 frt

Budapesti marhavásár nov. 10-ikén. Összes felhajtás 1579 db. nagy és 126 drb. apró marha. Ebből eladott 26 db. bika, 730 db. ökör, 706 db. vágó tehén, 130 db. fejős tehén, 86 drb. bival, — drb. borju, — drb. birka. Árak: bika darabonként 147—217 frt, ökör páronként 195—326 frt, vágó tehén páronként 144—260 frt, fejős tehén darabonként 80—207 frt, bival páronként 196—230 frt, borju darabonként 13—45 frt, birka párja 6—15 frt. Húsarak 100 kilonként: ökörhús 48—51 frt, tehénhús 46—49 frt, borjuhús 80—100 frt, bivalhus 43—45 frt.

Bécsi marhavásár nov. 8-ikén. Összes felhajtás 1952 drb és pedig 1285 drb. magyar, 541 drb. lengyel és 126 drb. német fajta, melyből 1899 drb. ökör, 11 drb. tehén, 22 drb. bika és 20 db. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 51—61 frt, lengyel 54—60 frt, német 55—61 frt, tehén 47—50 frt, bika 50—52 frt, bival 44 frt. Lábán darabonként 105—214 frt fizettek.

Kőbányai sertésvásár nov. 11-én. (Az első magyar sertéshizláló és kölcsönelőgező részvénytársaság jelentése). Gyengületlen szükséglet és szűk felhajtások mellett az árak szilárdan tartották magukat. Nehéz magyar fajták keresettek voltak és hét végével jegyzett áron túl fizettek.

Jegyzett árak: magyar válogatott áru 280—320 klgr. nehéz 57—58 kr., 180—220 klgr., nehéz 57—57½ kr., Öreg 300 klgr. tuli 56 kr., vidéki sertés 55—56 kr., Sirmiai 56—56½ kr. Transitóban: szerbiai 57—58½ kr., romániai 58½—59 kr., tüskés 51¾—55 kr tiszta klgrként.

Takarmányárak: tengeri bánati 5.85 frt, román 5.95 frt, árpa 7.80 frt. Helyi állomány: nov. 4-én maradt: 74,717 drb; hozzá hajtattott: alvidékről kövér 4089 drb.

sovány 275 drb., Szerbiából 1351 drb., Romániából 1755 drb., magyar államvasutal 518 drb., budai vámoknál 106 drb., együtt 4709 darab, összesen 84,426 darab. Elhajtattott: Felvidékre 254 drb. Bécsbe (m. h. 626 drb.) 2398 drb., Csehországba 1156 db., Bodenbachon át 6037 db., Rutt-kán át 1446 drb., Dél-németországba 171 drb., Budapesti fogyasztás 2531 drb., kültelki fogyasztás 110 drb., összesen 14,103 drb., marad állomány 70,323 drb. A részvény számlásokban 21,107 db. van elhelyezve.

Az egészségrendőri és transito szállásokban maradt nov. 4-éről 15,685 db., hozzáhajtattott: szerbiai 1351 db., romániai 2775 db. együtt 4126 db. összesen 19,811 db., elhajtattott 3329 drb., marad állomány 16,482 drb. és pedig 4040 db. szerb és 12,442 db. román. Az egészségi vizsgálatnál eddig 3266 drb. a fogyasztás alól kivonatott és technikai czélokra feldolgoztatott.

Disznózsir: gyenge üzlet, kész áru hordóval együtt 71½—72 frt, december havi kötésben hordó nélkül 68 frt.

Szalonna: vidéki szalonna 70 frt, városi áru 63½ frt, füstölt szalonna — frt.

Bécsi sertésvásár nov. 8-ikán. Összes felhajtás 4315 drb. és pedig 1019 drb. nehéz, 1244 drb. közepnehéz és 2052 drb. süldő; melyből 1843 drb. magyar, 2052 drb. orosz-lengyel, 315 drb. szerb és 105 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 51—53 frt, közepnehéz 47—50 frt, süldő 34—46 frt; szalonna és zsir 68—70 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetés.

Lóhere, luczerna, baltaczimmagot, valamint bármi néven nevezendő vetésre alkalmas gazdasági magvakat legmagosabb árak mellett vásárolnak

Wolfner és Weisz,

magkereskedők.

Bécs, I. Wallfischgasse 11. sz., hova szives ajánlatok (24.) minta kíséretében intézendők. (8—14.)

Piaci árak.

A heti vásár		Egy hectonter vagy metermázsá*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	telegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuzza	széna	szalma	tüzifa	marhahús
Á r a k r a j e z s á r o k b a n											
Beszterecse	nov. 8	800	650	600	—	290	500	210	60	320	36
Brassó	nov. 10	820	550	490	360	260	440	282	—	250	44
Galik-Szereda	nov. 9	875	—	600	400	300	600	210	70	250	36
Décs*	nov. 8	1190	950	880	430	350	610	420	240	480	40
Déva	nov. 5	1250	1050	900	—	400	600	255	125	230	44
Erzsébetváros	nov. 12	800	675	550	—	165	500	300	175	325	44
Fogaras	nov. 4	1025	—	650	—	270	694	250	90	280	42
K.-Fehérvár*	nov. 5	1072	975	840	—	840	560	250	150	230	46
Gy.-Sz.-Miklós	nov. 5	1100	—	665	600	300	675	280	60	160	36
Kolozsvár	nov. 10	900	—	580	—	300	500	250	240	350	46
M.-Vásárhely	nov. 10	1042	815	775	657	302	650	325	140	450	40
Nagy-Enyed	nov. 10	1050	840	675	—	172	425	330	180	260	40
M.-Szeged	nov. 10	700	475	475	—	285	530	150	80	200	44
Szeged	nov. 10	700	475	475	—	285	530	150	80	200	44
S.-Sz.-György	nov. 10	750	585	525	—	300	462	230	100	300	36
Sz.-Régen	nov. 8	750	600	525	—	300	550	240	40	240	46
Sz.-udvarhely	nov. 8	750	600	525	—	300	550	240	40	240	46

*) A csillaggal jelelt árak metermázsára értendők.

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 50 krajával számítottak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetés szerint akárhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.											
A kivánt tér megnevezése	széri hirdetésnél										
	fizetendő forint										
	1-3	4-6	7-12	13-18	19-24	25-30	31-36	37-42	43-52		
1/10 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210	
1/15 v. fél "	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
1/30 v. negyed "	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
1/15 v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
1/30 v. tizenhatod "	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bolyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és

lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészes engedményben részesülnek ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.